

# Túžil pracovať v Ekvádore, no dostal sa do Jakutska



Autor: Mária Mazanová / Foto: Matúš Ďurana a Kseniya Kazazaeva

**Don Jozef Tóth hovorí, že do Jakutska ho priviedla Božia prozreteľnosť. Rozprávali sme sa nielen o misii, ale aj o jeho pohľade na ľudí, ktorým na ďalekom severe slúžil skoro 30 rokov.**

*Don Jozef, prednedávnom ste sa vrátili na Slovensko. Môžete nám porozprávať o misii v Jakutsku?*

Áno, teraz som na Slovensku zo zdravotných dôvodov, na liečení. Prvý kontakt s Jakutskom sme mali s donom Jozefom Danielom Pravdom v roku 1991. Prišli sme tam na prosbu pani Valentíny Ivanovny Kostiny, vedúcej okresného oddelenia školstva, a poslal nás tam otec biskup Jozef Werth z Novosibirska. Počas desiatich dní sme sa stretli s predstaviteľmi okresu, mesta, školstva, navštívili sme niekoľko dedín a škôl a uzavreli sme s niektorými úradmi predbežnú zmluvu. Po skoro polročnej príprave sa otec inšpektor Jozef Kaiser so svojou radou rozhodli, že tam pôjdeme traja saleziáni: Daniel Jozef Pravda, Juraj Kysel (už nebohý) a ja. V tom čase prebiehala „perestrojka“. V Sovietskom zväze bol veľký nedostatok

prakticky všetkého. My sme sa na túto misiu pripravili z mentálnej a pastoračnej stránky aj zo stránky humanitárnej. Príprava prebiehala za veľkej pomoci dobrovoľníkov. Vycestovali sme 11. júla 1992 a do Aldanu sme pricestovali 18. júla 1992. Počas transportu sme vystriedali vlak, kamióny a lietadlá.

*Čo bolo počas tých rokov náplňou vašej služby?*

V Aldane bolo už niekoľko pokrstených katolíkov, tak sme začali organizovať katechetické stretnutia a slúžiť sväté omše v nedeľu. Tiež sme sa pripravovali na prácu na lýceu a v školách, po dedinách a mestečkách, súčasne sme organizovali začiatok stavby nášho domu „Christianskij dom“. Začali sme navštevovať nemocnice, organizovať letné akcie s deťmi z detského domova a podobne. Predsta-

veným misie bol otec Daniel, farárom novovzniknutej farnosti otec Juraj. Ja som vyučoval na miestnom lýceu, jazdieval som do okolitých dedín, do škôl, staral som sa o sociálnu činnosť, navštevoval som nemocnicu, stretával sa s ľuďmi.

*Na začiatku ste boli traja saleziáni. Kedy sa misia začala rozrastať?*

O rok neskôr k nám pribudol salezián Peter Hitka. Mal na starosti oratórium, mládežnícku pastoráciu a ekonomiku. Prvé misijné dobrovoľníčky k nám zavítali v roku 1993. Prišli na tri mesiace. Od augusta 1993 k nám na dva roky prišli dve saleziánky spolupracovníčky.

*Ako na vás pôsobili tamojší ľudia na začiatku a ako sa na nich pozeráte v súčasnosti?*

Vtedy na mňa tamojší ľudia zapôsobili veľmi pozitívne. Boli trpezliví, vytrvalí, zruční, pohostinní, radi sa s nami rozprávali. Zaujímal sa o nás. Zdá sa mi, že teraz sa ich dotkla „matéria“. V 90-tych rokoch akoby boli viac otvorení, vyprahnutí po duchovnom. Dobré vlastnosti im viac-menej ostali, no predtým pomohli aj bez finančnej odmeny, teraz ju už očakávajú. V núdzi však pomôžu vždy.

*Vedeli by ste povedať, čo títo ľudia najviac v živote potrebujú, čo im chýba?*

Potrebujú dobrú životnú orientáciu, životný smer. Cieľ a zmysel, prečo pracovať a žiť, silného šľachetného vodcu s dobrými ľudskými a duchovnými vlastnosťami. Vtedy sa vedia zapáliť pre ideál, pre vec a s nadšením pôjdu, ako oni hovoria, „vperiod“.



V zime sú večery v Jakutsku dlhé



Prechádzka kráľovstvom snehu

### **Je v Jakutsku dovolené priznávať sa ku katolíckej viere?**

Áno, môžeme sa slobodne priznávať ku katolíckej viere. Sme menšinová cirkev v Rusku i v Jakutsku. To si musíme uvedomiť. V 90-tych rokoch sme cítili otázku od Pravoslávnej cirkvi, prečo tu sme. Dnes to je už zriedkavosťou. Môžeme tu pracovať a slúžiť.

### **V Jakutsku ste pôsobili v komunite saleziánov. Môžete nám priblížiť, ako táto komunita funguje?**

V Jakutsku ako v krajine sme jedna komunita saleziánov, ktorá pracuje na dvoch miestach: v Aldane a v Jakutsku, hlavnom meste republiky. Pre otca direktora Paľka Michalku je to náročná služba, obe časti komunity sú od seba vzdialené 530 km. Niekoľko mesiacov v roku je doprava au-

tom sťažená, dôvodom je zamrzanie a odmrzanie veľkej rieky Leny pri Jakutsku. Sme medzinárodná komunita. Mladí spolubratia sú z troch rôznych krajín: Emanuel z Burundi z Afriky, Rajmond z Južnej Indie a Kolja je priamo z Aldanu, Jakutsko. Je to veľký dar, veľké duchovné bohatstvo, ale aj určitá vzájomná obeta pre komunitu z dôvodu porozumenia. Všetci títo traja mladí spolubratia sú u nás na pastoračnej praxi a my ostatní šiesti kňazi saleziáni sme zo Slovenska.

### **Ako vplýva podnebie na bežného Slováka?**

Podnebie je iné ako na Slovensku. Dlhá zima, kratšie leto, jar a jeseň sú veľmi krátke. Rozdiel teplôt je skoro 100 °C, veľa snehu. Aj atmosférický tlak sa tu často mení. V lete sú dlhé dni a, naopak, v zime

dlhé noci. Pri cestovaní sú veľké vzdialenosti medzi mestami a dedinami. Možno taký koeficient „10x“ by sa dal použiť pri porovnaní so Slovenskom. Isté je, že nie všetci rovnako znášajú tieto odlišné a niekedy aj drsné poveternostné podmienky. No a v lete je tu veľké množstvo hladných komárov.:

### **Odkaz dona Jozefa pre dobrovoľníkov...**

Rád by som prejavil veľkú vďačnosť misijným dobrovoľníkom aj tým, ktorí ich pripravovali a pripravujú. Robili aj robia dôležitú animačnú prácu v Aldane i v Jakutsku. Pomáhajú nám v praktickej činnosti, v pastoračnej práci a veľmi pomáhajú v oratóriách. A svedčili predovšetkým o svojej viere v Pána Ježiša a o svojej láske k deťom, k mladým a starším ľuďom. Nech ich žehná dobrý Pán Boh na ich životných cestách.

### **Odkaz dona Jozefa pre dobrodincom...**

Veľká vďaka patrí aj dobrodincom, ktorí materiálne a duchovne podporujú našu misiu. Sú pre ňu takí nadšení, že sa to aj mňa silno dotýka a povzbudzuje ma to. Taktiež im a ich rodinám spolu so spolubratmi vyprosujeme hojnosť Božieho požehnanie.

### **Odkaz dona Jozefa pre podporovateľov misii...**

Nech Pán Boh žehná všetkých tých, ktorí ľúbia a podporujú misie akýmkoľvek dobrým spôsobom, aj tých, ktorí budú čítať tieto riadky, aj celú zbierku Tehlička, ktorá je v tomto roku zameraná na našu misiu v Jakutsku.



Starú zvonicu počuť dodaleka

Zbierka Tehlička 2021 je v zmysle motta „Podávame ruku tam, kde je to najviac potrebné“ zameraná na pomoc misii v Jakutsku, ktorá je súčasťou Slovenskej saleziánskej provincie. Zaujímavé materiály o Jakutsku a jeho obyvateľoch s aktivitami nájdete na stránke [www.tehlicka.sk](http://www.tehlicka.sk). Tiež sa môžete zapojiť do výziev, ktoré uverejňujeme na FB stránke SAVIO. Svoje finančné príspevky na Tehličku 2021 môžete posilať na účet: IBAN: SK69 1100 0000 0026 2085 2641 SAVIO o. z. Variabilný symbol: 2103035005